

مرجع سریع دستورات لینوکس

این دستور به صورت خودکار، یک کاربر جدید به سیستم اضافه می‌کند. در صورت نیاز به اعمال تغییرات، می‌توانید اسکریپت <code>bash</code> آنرا از آدرس <code>/usr/sbin</code> پیدا کنید.	adduser adduser dsoneil
دستور <code>alias</code> امکان جانشینی نامی مستعار برای یک دستور، را می‌دهد. یک <code>alias</code> می‌تواند شامل گزینه‌ها و سوئیچ‌های خط فرمان نیز باشد. این تعریف موقتی است، مگر اینکه فایل <code>.login</code> شما، شامل تعریف <code>alias</code> باشد.	alias alias help=man alias long=ls -al
عناوین کلیه دستورهایی را که شامل کلمه کلیدی می‌باشند، نمایش می‌دهد.	apropos apropos keyword
دستور <code>at</code> ، دستورات تعیین‌شده‌ای را در یک زمان مشخص اجرا می‌کند؛ مثلاً انجام عملیات چاپ در ساعت ۱:۲۳. از دستور <code>echo</code> برای فرستادن پیامی در ۱:۵۰، مبنی بر اینکه عملیات چاپ انجام گرفت، استفاده شده است. فهرست همه کارهای زمانبندی شده را برمی‌گرداند؛ نام مستعاری است برای دستور <code>atq</code> انجام کار شماره ۵۵۵۵ را لغو می‌کند؛ نام مستعاری برای دستور <code>atrm</code>	at at 1:23 lp home/index.html at 1:50 echo "lp Job Done" at -l at -d 5555
فاصله (جای خالی) موقت	batch Example:
محتویات فایل مورد نظر را، روی صفحه نمایش، چاپ می‌کند. محتویات فایل <code>file.a</code> را به <code>file.b</code> منتقل می‌کند. محتویات فایل <code>file.a</code> را به انتهای <code>file.b</code> اضافه می‌کند.	cat cat /etc/filename cat file.a > file.b cat file.a >> file.b
شاخه جاری را به شاخه تعیین شده، تغییر می‌دهد. این دستور، شما را به شاخه خانگی کاربر مورد نظر می‌برد.	cd cd /home/dsoneil cd ~username
امکان تغییر اطلاعات <code>finger</code> ، برای کاربر مورد نظر، را به شما می‌دهد. مثلاً می‌توانید <code>dsoneil</code> را به	chfn chfn dsoneil

Darcy S.O'Neil تغییر دهید.	
امکان خواندن-نوشتن، در یک فایل، را به همه می دهد. امکان خواندن-نوشتن-اجرا، در یک فایل، را به همه می دهد. امکان خواندن-نوشتن-اجرا، در یک فایل را به همه کاربران می دهد.	chmod chmod 666 filename chmod 777 filename chmod a=rwx file
مالکیت شاخه تعیین شده را به dso، تغییر می دهد. مالکیت فایل تعیین شده را به dso، تغییر می دهد.	chown chown dso /home/html chown dso /home/file.a
صفحه نمایش شما را پاک خواهد نمود.	clear clear
دو فایل، از هرگونه‌ای، را با یکدیگر مقایسه می کند. اگر یکسان باشند، گزینه S- چیزی، در خروجی، بر نمی گرداند.	cmp cmp -s file.a file.b
نسخه المثنی file.a را با نام جدید file.b ایجاد خواهد کرد.	cp cp file.a file.b
فایلهای شاخه /home را در شاخه /root کپی می نماید. همه فایلها را در شاخه /root کپی کرده، یک فایل شاخص به نام bk.indx ایجاد می نماید.	cpio ls /home cpio -o > /root cpio -it < /root > bk.indx
اطلاعات مختصری از فضای استفاده شده دیسک، بر حسب kb، با توجه به مسیر تعیین شده می دهد. اطلاعات مختصری از فضای استفاده شده دیسک را، توسط یک فایل مشخص، می دهد.	du du -k /home/html du -k /home/html/file.a
اندازه کلی، فضای استفاده شده و فضای باقیمانده را، در همه فایل سیستمهای نصب شده (mounted)، نشان می دهد.	df df -h
فرمت سطح پایینی برای فلاپی ها	fdformat
این دستور، نوع فایل file.a را تست کرده و آنرا نشان می دهد. در یک فایل فشرده شده، به دنبال تعیین نوع فایلهای آن خواهد بود. پیوندهای سمبلیک را به تبعیت از نوع فایل تعیین شده، تغییر می دهد.	file file file.a file -z file.a.tar file -L file.a
رشته‌ای خاص (passwd) را، با شروع از شاخه تعیین شده (/path)، مکان یابی می کند. همه فایلها یا	find find /path -name passwd

شاخه‌های شامل این رشته، روی صفحه نمایش، چاپ خواهند شد.	
کلیه کاربران فعلی که به سیستم یونیکس وارد شده‌اند، را نمایش می‌دهد.	finger finger
تصویری لحظه‌ای از میزان حافظه استفاده شده سیستم را نشان می‌دهد.	free free -t -o
چک کردن فایل سیستم و تعمیر آن	fsck fsck /hda
یک مشاهده‌گر سیستم فایل است.	git
این فایل جستجوهای انجام داده و خروجی دستور را به الگوی تعیین شده محدود می‌کند. در این حالت همه نمونه‌های <code>dso</code> از فایل <code>/etc/passwd</code> نمایش داده می‌شوند. گزینه <code>-i</code> ، جستجو را مستقل از کوچکی و بزرگی حروف انجام می‌دهد. (گزینه <code>sample</code> یا <code>SAMPLE</code>)	grep cat /etc/passwd grep dso grep -i "Sample" home/dsoneil
یک گروه جدید به سیستم اضافه می‌کند.	groupadd
گروه‌هایی را که شما در آن هستید، نشان می‌دهد.	groups groups
<code>file.a</code> را فشرده ساخته و به آن پسوند <code>file.a.gz</code> می‌دهد. این دستور، فایل <code>file.a.gz</code> را از حالت فشرده خارج خواهد ساخت. گزینه <code>Z</code> ، امکان استخراج فایل <code>tar</code> را می‌دهد.	gzip gzip file.a gzip -d file.a.gz tar -zxvf file.a.tar.gz
<code>Hostname</code> را تنظیم کرده یا برمی‌گرداند. به طور معمول، این گزینه در فایل <code>/etc/HOSTNAME</code> ذخیره شده است.	hostname
توسط کاربر ریشه به کار گرفته می‌شود و برای نصب درایورهای دستگاه ماژولار استفاده می‌شود.	insmod
این دستور، یک بسته <code>Slackware</code> را، با نامی که شما تعیین می‌کنید، نصب می‌کند. (گزینه <code>-r</code>)	installpkg installpkg -r packagename.tgz
بسته مورد نظر را پاک خواهد نمود، اما قبل عملیات حذف، یک نسخه از آن در شاخه <code>/tmp</code> ، کپی می‌شود.	removepkg removepkg -copy packagename
یک فایل <code>RPM</code> را به یک بسته <code>Slackware .tgz</code> ، تبدیل خواهد کرد.	rpm2tgz rpm2tgz filename.rpm

بسته Slackware را به روز نموده و هرگونه فایل بدون استفاده یا قدیمی را پاک خواهد کرد.	upgradepkg upgradepkg packagename.tgz
واسط گرافیکی کاربری برای حذف/اضافه پیمانه‌ها (مانند root در ترمینال X)	kernelcfg
طبق شماره شناسایی پردازش، به پردازش تعیین شده، خاتمه می‌دهد. گزینه 9- خاتمه پردازش را حتمی می‌کند.	kill kill 2587 kill -9 2587
نام کاربری، موقعیت، زمان ورود به سیستم و خروج از آن را، در X مورد آخر، در صفحه نمایش، نشان می‌دهد. نام کاربری، آخرین X باری که شخص از سیستم استفاده کرده، را انتخاب خواهد نمود. دستور last، قابل ردیابی و تعقیب -کردنی نیست.	last last -300 last -5 username
اطلاعات یک صفحه را یکبار نمایش می‌دهد، شما می‌توانید در صفحات به جلو و عقب نیز بروید.	less less /html/index.html
یک پیوند نیم‌بند (soft) از اولین شاخه به دومین شاخه ایجاد می‌کند. وقتی کاربری به شاخه /home/html می‌رود، در واقع به شاخه /usr/dso هدایت شده است.	ln ln -s /usr/dso ./home/html
فایل index.html را جهت چاپ، به پرینتر می‌فرستد.	lpr lpr /home/html/index.html
کار شماره ۱۲ پرینت را از صف پرینتر خارج ساخته و آنرا لغو می‌کند.	lprm lprm 12
محتویات صف پرینت را نشان خواهد داد.	lpq lpq
کلیه اطلاعات تمامی فایلها را در شاخه جاری، نشان می‌دهد. دسترسها، مالکیتها، زمان تغییرات، اندازه فایل، و نام آنها را نیز نشان می‌دهد. برای نشان‌گذاری به کار می‌رود: شاخه‌ها با یک /، فایل‌های اجرایی با یک *، و پیوندهای سمبلیک با w/@	ls ls -al ls -F
توسط کاربر ریشه، برای نمایش ماژولهای کرنل - که اخیراً بارگذاری شده‌اند - استفاده می‌شود.	lsmod
موارد اضافی و بدون کاربرد را که بعد از اتمام کار تیم تولید به جا مانده، به صورت تصادفی پاک می‌کند. یک سری سؤالی در مورد سیستم شما و نیازمندیهای درایوها می‌پرسد. این دستور از وابستگیها استفاده خواهد نمود. هر فایل غیر ضروری که به جا مانده باشد را پاک‌سازی خواهد نمود.	make make mrproper make xconfig make dep make clean make bzImage

<p>فرایند کامپایل کرنل جدیدتان را آغاز خواهد نمود.</p> <p>در این دستور، تعیین می‌کنیم که کد منبع، تحت یک سیستم لینوکس کامپایل خواهد شد.</p> <p>پس از دستور make، این دستور، کدهای باینری را در شاخه‌های خود، کامپایل می‌کند. برای ایجاد یک log از برنامه‌های نصب‌شده به این شکل عمل کنید:</p> <pre>make install > /root/install_logs/program-1.0</pre>	<p>make <code>lnx</code></p> <p>make <code>install</code></p>
<p>صفحه راهنمای موضوع تعیین شده (vi) را، روی صفحه نمایش نشان می‌دهد. از کلید Space برای پایین آمدن در صفحات، از کلید b برای برگشتن به صفحات قبل، و از کلید q برای خروج استفاده می‌شود.</p>	<p>man <code>man vi</code></p>
<p>یک شاخه جدید به نام pascal، در شاخه جاری، ایجاد می‌کند.</p>	<p>mkdir <code>mkdir pascal</code></p>
<p>پارتیشن را فرمت کرده و یک فایل سیستم جدید روی آن می‌سازد. t-نوع فایل سیستم را مشخص نموده، v-خروجی مشروح و مفصلی فراهم آورده و c-بلوکهای مشکل‌دار را چک می‌کند.</p>	<p>mkfs <code>mkfs -t msdos -c -v /dos-drive</code></p>
<p>فایل داده شده را صفحه‌بندی می‌کند، بنابراین می‌توان خط به خط، با کلید Enter، یا صفحه به صفحه با کلید Space، آنرا خواند. از کلید b برای به عقب برگشتن و از کلید q نیز برای خروج استفاده می‌شود.</p>	<p>more <code>more /home/html/index.htm</code></p>
<p>پارتیشن msdos موجود روی دیسک سخت را (hd5) در شاخه /dos نصب می‌کند. (mount)</p> <p>CD-ROM را زیر شاخه /cd نصب می‌کند.</p> <p>فلاپی درایو را با سیستم فایل msdos، در شاخه /mnt نصب می‌نماید.</p> <p>کلید فایل-سیستمهای واقع در فایل /etc/fstab را نصب می‌کند.</p>	<p>mount <code>mount -t msdos /dev/hda5 /dos</code></p> <p><code>mount -t iso9660/dev/sr0 /cd</code></p> <p><code>mount -t msdos /dev/fd0 /mnt</code></p> <p><code>mount -a /etc/fstab</code></p>
<p>فایلهایی تعیین شده را به شاخه دیگری منتقل می‌کند.</p>	<p>mv <code>mv ./home/file ./dso/file</code></p>
<p>این دستور، اولویت یک پردازنده را قبل از شروع آن، تنظیم می‌کند. شماره بالاتر، اولویت پایین‌تر را نشان می‌دهد. همه پردازنده‌ها از ۱۰ شروع می‌شوند.</p>	<p>nice <code>nice -5 sort one.a > two.b</code></p>
<p>امکان ادامه اجرای یک پردازنده را، بعد از خروج شما از سیستم، می‌دهد.</p>	<p>nohup <code>Check page 369</code></p>
<p>برنامه رمز عبور را شروع می‌کند، بنابراین کاربر می‌تواند رمز عبور خود را تغییر دهد.</p>	<p>passwd <code>passwd</code></p>
<p>فهرست کلید پردازنده‌های در حال اجرا، به همراه شماره پردازنده و وضعیت آن، را برمی‌گرداند.</p> <p>این دستور، تمامی پردازنده‌های کاربری به نام dsoneil را در خروجی نشان می‌دهد.</p>	<p>ps <code>ps</code></p> <p><code>ps -ef grep dsoneil</code></p>
<p>فهرستی از پردازنده‌های در حال اجرای سیستم را، در یک ساختار درختی، برمی‌گرداند.</p>	<p>pstree <code>pstree -p</code></p>

شاخه کاری فعلی را در خروجی نشان می‌دهد.	pwd pwd
فهرستی از سهمیه کاربر هم برای ada (/home/ada/a#/username) و هم برای ameila (/var/spool/mail/username) برمی‌گرداند، که نشان‌دهنده تعداد بلوکهای استفاده شده و سهمیه کاربر می‌باشد.	quota quota
اولویت اجرای پردازش ۱۲۳۴۵ را تنظیم می‌کند. (۵ سطح پایین‌تر از اولویت فعلی)	renice renice -5 12345
این دستور، فایل داده‌شده را پاک خواهد کرد. عملکرد این دستور مشابه دستور فوق می‌باشد، با این تفاوت که قبل از انجام عملیات حذف، اعلانی جهت تأیید ادامه عملیات می‌دهد. این دستور، شاخه تعیین شده را به همراه فایل‌های داخل آن، پاک می‌کند.	rm rm file.a rm -i file.a rm -r /home/dso
این دستور، شاخه خالی pascal را حذف خواهد نمود. اگر شاخه خالی نباشد، با پیغام خطایی مواجه خواهید شد. شاخه pascal به همراه تمامی فایل‌های داخل آن، با این دستور، پاک می‌شوند.	rmdir rmdir pascal rmdir -r pascal
این دستور، یک فایل RPM را باز می‌کند و ابتدایی‌ترین روش نصب می‌باشد. این دستور بسته به روز شده RPM قبلی را نصب می‌کند. گزینه -force، بسته را مجبور به نصب مجدد می‌کند. این دستور، بسته RPM را حذف خواهد نمود. این دستور از گزینه "بدون وابستگی" استفاده می‌کند. این دستور، در صفحه نمایش، لیستی از کلیه بسته‌های نصب شده را برمی‌گرداند. (q مخفف query است) این دستور، کلیه بسته‌هایی را که در نام فایل آنها gtk وجود دارد، در خروجی نشان می‌دهد. این دستور- در مورد بسته‌ای که قرار است نصب شود- اطلاعاتی می‌دهد. اگر بسته‌ای در حین فرایند نصب دیگر بسته‌ها و برنامه‌ها خراب شده باشد، با این دستور، می‌توانید آنرا بازسازی نمایید.	rpm rpm -i file.2.0-i386.rpm rpm -U file.2.0-i386.rpm rpm -i -force file.rpm rpm -e file.2.0-i386.rpm rpm -i -nodeps file.rpm rpm -qa rpm -qa grep gtk rpm -qi file.2.0-i386.rpm rpm -rebuild file.2.0.rpm
این دستور، امکان دسترسی به امتیازات کاربران بالاتر را می‌دهد. برای خروج و برگشتن به حالت اولیه،	su su username

<p>باید تایپ کنید: <code>exit</code></p>	
<p>این دستور به کلید کاربرانی که در حال حاضر در سیستم هستند، اعلان می‌کند که سیستم در ساعت ۱۰ قبل از ظهر خاموش خواهد شد.</p> <p>این دستور سیستم را در ساعت ۸ بعد از ظهر، دوباره راه‌اندازی می‌کند.</p> <p>این دستور، سیستم را پس از ۱۰ دقیقه، با پیام "روز خوبی داشته باشی" خاموش می‌کند.</p> <p>گزینه <code>-f</code> باعث می‌شود که لینوکس عمل راه‌اندازی مجدد را با سرعت بیشتری انجام دهد.</p>	<p>shutdown <code>shutdown -t 10.00</code></p> <p><code>shutdown -r -t 20.00</code> <code>shutdown -t +10 good day</code></p> <p><code>shutdown -f</code></p>
<p>شاخه <code>/home</code> را در شاخه <code>/user/dso</code> کپی می‌کند.</p> <p>یک آرشیو <code>tar</code> از کلید اطلاعات شاخه <code>dso</code> ایجاد خواهد کرد.</p> <p>آرشیو <code>tar</code> را باز (استخراج) خواهد نمود.</p> <p>این دستور به شما این امکان را می‌دهد که چک کنید آیا آرشیو <code>tar</code> با یک دایرکتوری شروع شود یا خیر؟</p> <p>فایلها را از حالت فشرده خارج نموده، استخراج می‌کند. عملکرد این دستور، عکس <code>gzip</code> می‌باشد.</p>	<p>tar <code>tar -cf /user/dso /home</code> <code>tar cvf /backup.tar /dso</code> <code>tar -xvf file.a.tar</code> <code>tar -tvf file.a.tar more</code></p> <p><code>tar -zxvf file.a.tgz</code></p>
<p>این برنامه، اطلاعات زیادی از آنچه که در سیستم شما می‌گذرد، نشان می‌دهد. برای خروج کافی است <code>q</code> را تایپ کنید.</p>	<p>top <code>M</code> for memory usage information <code>P</code> for CPU information</p>
<p>یک فایل خالی با نام <code>file.a</code> در شاخه جاری ایجاد می‌کند.</p>	<p>touch <code>touch file.a</code></p>
<p>کرنل لینوکس مورد استفاده روی سیستم شما را در خروجی نشان خواهد داد.</p>	<p>uname <code>uname -a</code></p>
<p>لیست تمام کاربرانی را که در حال حاضر - به سیستم یونیکس وارد شده‌اند - برمی‌گرداند. اطلاعاتی همچون نام کاربری، زمان ورود به سیستم، زمان بیکاری و عملیات جاری را نیز در خروجی، نمایش می‌دهد.</p>	<p>w <code>w</code></p>
<p>این دستور، تمام شاخه‌های مسیر جاری را جستجو کرده و تمام فایل‌های با نام <code>filename</code> را برمی‌گرداند.</p>	<p>which <code>which -a filename</code></p>
<p>نام کلید کاربرانی را - که در حال حاضر در سیستم هستند - شماره درگاه (<code>port</code>) و همچنین زمان ورود آنها به سیستم را برمی‌گرداند.</p>	<p>who <code>who</code></p>

به کاربران، نام کاربری خودشان را اعلان می کند.	whoami whoami
--	----------------------